

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 4 februari 1921 kl. 6 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående bevilning av fast egendom samt av inkomst m. m., dels ock väckt motion angående ändrade bestämmelser om taxering för barns inkomst.

Närvarande: herrar Röing, friherre Fleming, Antonsson *), Rickard Sandler, Wohlin, Anders Örne, Åhlmans Olof Olsson, Jonsson i Hökhult, Olsson i Kullenbergstorp, Bårg, Lithander, Johansson i Kullersta *), A. Björkman *), Isak Svensson *), Sköld, Kant *), Jönsson i Fridhill *), Uddenberg och Lövgren i Nyborg.

*) Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Genom proposition, nr 31, av den 7 januari 1921, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående bevilning av fast egendom samt av inkomst;

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen samma dag om inkomst- och förmögenhetsskatt;

dels ock förordning om undantag i visst fall från skyldighet att meddela underrättelse, varom förmåles i 23 § 2 mom. förordningen sagda dag om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 7 saml. 2 häft. (Nr 2.)

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 (nr 116) angående bevilning av fast egendom samt av inkomst.

Häri genom förordnas, att 9 § 3 mom. och 11 § i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevilning av fast egendom samt av inkomst ävensom 3, 4, 7 och 8 §§ av de vid samma förordning fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

9 § 3 mom.

Till inkomst av *arbete* räknas:

a) inkomst av rörelse eller yrke, såsom:

1:o) av bergsbruk — — — mejerihantering, potatismjölfabriker och dylika näringar, i den mån de icke äro att hänföra till binäringar till jordbruket; penningrörelse — — — ej särskilt nämnd skattepliktig inkomst.

11 §.

1 mom. Vid beräkning av skattskyldigs inkomst nästföregående *är må avdrag icke ske:*

— — — — —
c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom eller näring nedlagda kapital; samt

d) för vad som använts — — — kapitalavbetalning å skuld.

2 mom. Däremot *må avdrag ske:*

1:o) vid beräkning av inkomst utav fast egendom:

a) för det genom fastighetsbevilning beskattade belopp av sex för hundra av taxeringsvärdet för jordbruksfastighet och fem för hundra av taxeringsvärdet för annan fastighet, varav åtnjutits inkomst, varom i 9 § 1 mom. a)—d) sägs, eller för frälseränta; skolande detta avdrag ske från ägarens eller innehavarens inkomst av fastigheten eller frälseräntan utom för det fall, att ägare eller innehavare åt landbo eller arrendatorn upplåtit jord, då avdraget skall ske från landbons eller arrendatorns inkomst av fastigheten;

b) för ränta — — — egendom, som använts i skattskyldigs rörelse eller yrke; samt

3:o) vid uppskattning av inkomst från särskild inkomstkälla utom i det fall, att ersättning för bestridande av särskilda, med tjänst eller uppdrag förenade kostnader, varom i 8 § 1 mom. förmäles, blivit av staten särskilt anvisad, för övriga utgifter — — — enligt bestämmelsen i 4:o) b.

3 mom. — — —.

4 mom. — — —.

Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen.

Uppskattning av inkomst av fast egendom.

3 §.

Bestämmelserna om uppskattning — — — jakt och fiske å egendomen.

Under skogsbruk inbegripes — — — jordägares eller brukares tillgodogörande för eget behov eller i egen rörelse eller genom försäljning av virke — — — på grund av *särskild* upplåtelse.

Uppskattning av inkomst av rörelse m. m.

4 §.

De i 3:o) av anvisningarna — — — motsvarande inkomsters taxering till bevillning; dock med iakttagande av bestämmelsen i 11 § 2 mom. 2:o) a) bevillningsförordningen om avdrag för det genom fastighetsbevillning beskattade, hyresvärdet motsvarande belopp av fem för hundra av taxeringsvärdet å fastighet, som av ägaren begagnats till utövande av sådan verksamhet, varom förmäles i 9 § 3 mom. a) 1:o) och 3:o) bevillningsförordningen.

I övrigt skall — — — levererats till statens kommunikationsverk.

Uppskattning av inkomst utav arbetsanställning, tjänst eller pension.

7 §.

Lön och annan inkomst — — — finna tillämplig.

I avseende å inkomstberäkningen är särskilt att iakttaga, att till taxering skall upptagas allt som i tjänst eller uppdrag uppburits, där-

under inbegripet även vad som av annan än staten anvisats till bestridande av med tjänsten eller uppdraget förenade särskilda kostnader. Vad som av staten anvisats till bestridande av dylika särskilda kostnader skall däremot icke taxeras.

Vissa avdrag vid inkomstens uppskattning.

8 §.

Vid tillämpning — — — vara tillämpliga, därvid iakttages, att avdrag för värdeminskning å byggnader genom slitning icke är tillåtet.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 (n:r 115) om inkomst- och förmögenhetsskatt.

... n m förordnas att 10 i förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt ävensom 1:o) av de vid samma förordning fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

10 §.

Skattskyldig äger vidare — — — dylik avyttring; försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalats för den skattskyldiges och i förekommande fall även för den andre makens liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring ävensom för pupillförsäkring; dock att avdrag, som nu nämnts, ej må överstiga sammanlagt 200 kronor och ej heller åtnjutas av annan än svensk medborgare, som författningssenligt är i riket mantalsskriven.

Avdrag, varom i 9 och 10 §§ sagts, må äga rum endast om och i den mån avdraget hänför sig till inkomst, för vilken inkomst- och förmögenhetsskatt skall här erläggas av den skattskyldige, eller till verksamhet, som av honom här i riket utövats.

Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen.

1:o)

Inkomst av fast egendom.

7 § 1:o)

— — — — —
III. Till inkomst av *skogsbruk* hänföres — — — försäljning av sådana skogseffekter (inkomst av skogsavverkning), dels genom förädling av virke från fastighet, som av honom äges, brukas eller innehaves, så framt förädlingen icke är att anse såsom särskild näring, dels genom upplåtelse av avverkningsrätt — — — nedgått i värde.
— — — — —

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

förordning om undantag i visst fall från skyldighet att meddela underrättelse, varom förmäles i 23 § 2 mom. förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117) om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Härigenom förordnas som följer:

Har skattskyldig i deklaration eller uppgift enligt 16 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering i och för 1921 års taxering vid uppgivande av bevillningspliktig inkomst av rörelse eller yrke i enlighet med det för näringsidkare, som föra handelsböcker, avsedda formulär till bilaga till C II i deklara-tionsformuläret bland avgående poster vid punkt 5 i bilagan upptagit visst belopp för värdeminskning å byggnader, och har beskattningsnämnd vid taxeringen i så måtto avvikit från deklarationen eller uppgiften, att den enligt inramad uppgift å bilagan återstående bevillningspliktiga inkomsten ökats med sagda belopp, skall denna omständighet icke föranleda skyldighet för beskattningsnämnd att tillsända den

skattskyldige sådan underrättelse, som omförmäles i 23 § 2 mom. i berörda förordning, eller rätt för den skattskyldige att jämlikt 49 § 1 mom. c) eller 50 § i samma förordning överklaga taxeringen på den grund, att dylik underrättelse ej blivit meddelad.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt ovan omförmälda statsrådsprotokoll anfört vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t, får utskottet hänvisa till propositionen.

Till behandling i samband med förevarande proposition har utskottet funnit lämpligt upptaga en till utskottet överlämnad motion, I: 49, vari herr *Sandler* föreslår, att riksdagen måtte besluta

»dels sådan ändring av förordningen om beviljning av fast egendom och av inkomst, att skattskyldig icke taxeras för barns inkomst, därest barnets inkomst med minst 20 kronor överstiger det vid inkomstbeviljningen gällande Ortsavdraget,

dels ock att författning i sådant syfte skall träda i kraft dagen efter författningens utfärdande.»

Rörande motiveringen för nämnda förslag tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Såsom i propositionen framhållits, avse de föreslagna ändringarna i beviljningsförordningen och förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt att undanröja en del mindre oegentligheter och otydligheter, vilka insmugit sig i de förslag till ändringar i nämnda författningar, som antogos av 1920 års riksdag; och vilka felaktigheter ansetts kunna giva anledning till misstolkningar vid författningarnas tillämpning. Det har därför funnits vara av vikt, att författningarna bleve i förevarande hänseende korrigerade i så god tid, att desamma i sitt fullständiga skick bleve gällande redan med avseende å innevarande års taxering.

Vissa av de föreslagna kompletteringarna hava föranletts av påpekanden från ämbetsmyndigheters sida, andra hava tillkommit på initiativ inom finansdepartementet.

Till omförmälda ändringsförslag knyter sig ett förslag till särskild förordning om befrielse i visst fall för taxeringsmyndigheten från att underrätta den skattskyldige om avvikelser från deklARATIONEN.

Ehuru de av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna blivt i propositionen utförligt motiverade, torde det vara på sin plats att här i korthet angiva de olika detaljförslagens innebörd.

I bevillningsförordningens 9 § 3 mom. a) 1:o), vari räknas upp olika slag av inkomst av rörelse, föreslås sådan ändring, att uttrycket »mejerihantering, potatismjölfabriker och binärningar till jordbruket, i den mån de icke avse tillgodogörande av eget jordbruks produkter», ersättes med »mejerihantering, potatismjölfabriker och dylika näringar, i den mån de icke äro att hänföra till binärningar till jordbruket». Syftet härmed är att undvika misstolkningar, som kunde följa av, att författningen i förevarande stadgande upptog ett annat begrepp »binäring till jordbruket» än det vedertagna, i 3 § av de särskilda anvisningarna definierade.

Bevillnings-
förordningen
9 § 3 mom.

Den i 11 § 1 mom. e) föreslagna ändringen innefattar utbyte av uttrycket »rörelse eller yrke» mot »näring». Det förra uttrycket vore enligt dess gängse tolkning för snävt och kunde leda till, att andra näringsidkare, till exempel arrendator av fast egendom, gjorde anspråk på det avdrag för ränta å skattskyldigs eget, i hans verksamhet nedlagda kapital, som ifrågakvarande stadgande generellt vill förbjuda. Det förordade uttrycket är för övrigt hämtat från skatteförordningens motsvarande bestämmelse, vadan jämväl skulle vinnas likformighet med denna.

11 § 1 mom.

Bevillningsförordningens 11 § 2 mom. 1:o) har i propositionen omredigerats från flera synpunkter. Den nuvarande avfattningen har ansetts kunna missförstås därutinnan, att det avdrag vid beräkning av inkomst av fast egendom, som här medges för den genom fastighetsbevilning beskattade procenten av taxeringsvärdet, dels skulle tillkomma ägaren i stället för arrendatorn av utarrenderad jordbruksfastighet, dels skulle förutsätta, att den skattskyldige av fastigheten haft direkt inkomst och ej blott exempelvis taxerad förmån av fri bostad, dels skulle kunna i vissa fall förekomma även då fastigheten endast

11 § 2 mom.
1:o).

lämnat annan inkomst än sådan av fast egendom, *dels ock icke* skulle vara medgivet i fråga om inkomst av frälseränta. Då lagstiftningens ståndpunkt i berörda avseenden vore den motsatta, hade den föreliggande omarbetningen funnits erforderlig för klargörande av detta förhållande.

11 § 2 mom. 3:o). I 11 § 2 mom. 3:o) bevillningsförordningen har rättats ett uppenbart skrivfel vid paragrafens omredigering i följande.

3, 4 och 7 §§ av anvisningarna. I 3, 4 och 7 §§ av de särskilda anvisningarna till ledning vid bevillningstaxeringen hava föreslagits vissa kompletteringar och förtydliganden, som ej tarva särskilt omnämnande här.

8 § av anvisningarna. Till 8 § av anvisningarna har fogats ett tillägg till understrykande av att avdrag för värdeminskning å byggnader genom slitning icke är tillåtet enligt bevillningsförordningen, något som paragrafens nuvarande, nakna hänvisning till 5:o) av anvisningarna vid skatteförordningen kunde anses motsäga.

Förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt. De i 10 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt givna bestämmelserna om avdrag för olika slag av försäkringspremier har i propositionen undergått en omredigering till överensstämmelse även i form med motsvarande, i sak enahanda bestämmelser i bevillningsförordningen [11 § 2 mom. 4:o) d) och 4 mom.]

Undantag i visst fall från skyldighet att meddela underrättelse om avvikelse från deklaration. Såsom ovan erinrats, är avdrag för värdeminskning å byggnader medgivet endast vid taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt, och skall sådant avdrag göras i samband med de allmänna avdragen i deklara-tionsformuläret. Av förbiseende har emellertid det ena formuläret till bilaga till C II kommit att fortfarande upptaga plats för dylikt avdrag. Härav kan följande, att berörda avdrag göres på båda hållen i deklarationen och således till äventyrs kunde komma att oriktigt åtnjutas såväl vid bevillningstaxeringen som tvenne gånger beträffande taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt. Då det icke syntes böra komma ifråga, att för den instundande taxeringen trycka nya deklara-tionsformulär, har åtgärd måst vidtagas i syfte dels att fästa taxeringsmyndigheternas uppmärksamhet på saken, dels att befria dessa myndigheter från skyldigheten att i hithörande fall enbart av denna anledning giva de skattskyldiga underrättelse om att deras deklarationer icke följts, dels ock att förekomma, det utevaron av sådan underrättelse komme att föranleda rätt jämlikt 49 § 1 mom. c) eller 50 § taxeringsförordningen att överklaga

prövningsnämnds beslut. Detta trefaldiga syfte har man velat tillgodose genom en särskild, provisorisk författning med bestämmelser i berörda hänseenden. Till nästa år avses felet i deklara-tionsformuläret skola bliva rättat.

Emot propositionens innehåll har utskottet icke funnit något att erinra. De föreslagna förändringarna i skatteförfattningarna liksom ock den nyssnämnda provisoriska förordningen synas välgrundade och av behovet påkallade.

Emellertid föreligga till utskottets behandling andra ärenden med förslag, som delvis beröra samma författningsrum, i vilka Kungl. Maj:t föreslagit ändringar. Ett uppskov med behandlingen av propositionen i avvaktan på dessa ärendens avgörande är åter uteslutet redan av den anledningen, att, såsom nämnts, propositionens bestämmelser avses skola vinna tillämpning vid årets taxering. Utskottet har därför funnit lämpligast att för närvarande begränsa giltigheten av de föreslagna ändringarna i skatteförfattningarna till innevarande år. Genom att nu stanna vid en provisorisk förordning i ämnet vinner utskottet fria händer att framdeles under riksdagen kunna föreslå de ändringar, som tilläventyrs finnas påkallade i de författningsrum, som beröras av propositionen.

Efter det Kungl. Maj:ts proposition blivit till utskottet hänvisad, har utskottet fått från finansdepartementet mottaga en promemoria angående ytterligare ett par punkter, däri skatteförfattningarna tarvade beriktigande. Denna promemoria återfinnes såsom *bilaga 4* till detta betänkande. Innehållet av densamma är i korthet följande.

*Senare P. M.
från finansde-
partementet.*

Enligt den ändring, som 10 § bevillningsförordningen genom förra årets riksdagsbeslut undergick, skall endast den, vare sig svensk medborgare eller utlänning, som är eller bör vara i riket mantalsskriven, vara skyldig erlagga bevilling för härifrån åtnjuten lön eller pension, Härigenom hava bestämmelserna i 14 § g) och h) om särskilda beskattningsorter för utrikes boende löntagare och pensionstagare blivit överflödiga. De borde nu, såsom obehövlige och tilläventyrs missledande, avlägsnas.

*Bevillnings-
förordningen
14 § g) och h).*

Ett liknande förbiseende av konsekvensändring har förekommit beträffande 25 § 1 mom. skatteförordningen. Första stycket i sagda mom. blev förra året omlagt så att taxering av äkta makar var för sig

*Förordningen
om inkomst-
och förmö-
hetsskat. 25 §
1 mom.*

gjordes till regel, medan den tidigare regeln om samfäld taxering blev undantag. Emellertid fick andra stycket, som hade avseende å fall av särtaxering, kvarstå orubbat och erhöll därigenom oriktigt anslutning till den nya undantagsbestämmelsen om gemensam taxering. Detta förhållande borde nu rättas, såsom redan från början skett med motsvarande stadgande i bevillningsförordningen (8 § 2 mom.).

Givetvis har utskottet funnit korrigerings böra ske i båda de angivna fallen, och har utskottet, med begagnande av sin befogenhet enligt 40 § riksdagsordningen, i de förslag till provisoriska författningar, som utskottet framlägger, infört ändringar i överensstämmelse med omförmälda promemoria.

*Taxerings-
förordningen
11 § 2:o e).*

Med begagnande av samma befogenhet har utskottet funnit sig böra föreslå en ändring i taxeringsförordningen 11 § 2:o e). Där stadgas skyldighet för styrelse eller likvidatorer för aktiebolag, solidariska bankbolag och ekonomiska föreningar att lämna uppgift å utdelning, som nästföregående år tillkommit delägare eller medlemmar. Denna skyldighet omfattar varje delägare och även det minsta utdelade belopp. Det är således tydligt, att hos taxeringsnämnderna kommer att samlas ett synnerligen stort uppgiftsmaterial, som emellertid, då fråga är om jämförelsevis ringa belopp, har föga eller intet värde ur taxeringssynpunkt. Mycket skulle vinnas i sparad besvär, ej blott för de uppgiftsskyldiga utan även för de redan med taxeringsuppgifter överbelastade nämnderna, om uppgiftsplikten begränsades till visst minimibelopp av utdelning. Med hänsyn till att de beskattningsbara beloppen uttryckas i jämna tiotal kronor, har utskottet ansett ett sådant minimum lämpligen böra stanna vid 5 kronor. Utskottet har tillåtit sig föreslå ändring i omförmälda syfte och har även förslaget härom givits form av en provisorisk författning med giltighet för innevarande års taxering.

*Motionen
I: 49, av
herr Sandler*

Herr Sandler har genom sin motion velat förekomma tillämpningen av ett stadgande, vars praktiska konsekvenser icke varit av lagstiftaren avsedda. Enligt bestämmelse i 8 § 2 mom. bevillningsförordningen skall skattskyldig taxeras för inkomst, som åtnjutits av hemmavarande barn under 21 år, därest barnen icke själva skola taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, vilket är fallet, då barnets inkomst överstiger det skattefria ortsavdraget. Såsom i motionen framhålles, är denna bestämmelse närmast hämtad från 1920 års förslag till kommunalskattelag. Detta hade i sin ordning haft till mönster motsvarande, år 1919 tillkomna bestämmelse i förordningen om inkomst- och förmö-

genhetsskatt. Den betydelsefulla skillnaden förefanns emellertid, att kommunalskattelagen hade som gräns på förevarande punkt ett ortsavdrag, blott hälften så stort som det vid statsbeskattningen medgivna. Vid kommunalskattefrågans provisoriska lösning förra året upptogs från Kungl. Maj:ts förslag bl. a. dess regler för familjebeskattningen. Vid den nu förevarande bestämmelsens nödtorftiga formella omredigering blev uttrycket »kommunal inkomstskatt» ersatt med »inkomst- och förmögenhetsskatt» utan att man, efter motiveringen att döma, avsett eller gjort klart för sig den reala olikhet, som måste följa på grund av kommunalskattelagens lägre gränssiffra för självständig taxering av barn. Motionären har genom exempel påvisat de hårda konsekvenserna av den nya bestämmelsen.

Då utskottet delar motionärens uppfattning, att den antydda, av 1920 års riksdag vidtagna skärpningen av den kommunala familjebeskattningen helt visst varit oavsiktlig och i varje fall synes komma att leda till obillig beskattning i vissa fall, har utskottet icke tvekat att ansluta sig till motionen. Det förslag till ändring på förevarande punkt, som i enlighet med motionens syfte utarbetats å finansdepartementets lagbyrå, synes, såsom motionären ock förordat, böra vinna omedelbar tillämpning. Det har därför, i likhet med övriga, ovan tillstyrkta korrigeringar av den nya lagstiftningen, ansetts böra tillsvidare antagas för allenast detta år. Då detsamma berör ej allenast bevillningsförordningen utan ock den redan utfärdade förordningen den 19 november 1920 med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till bevillning för inkomst, har utskottet valt formen av en särskild provisorisk författning såsom den lämpligaste. Till författningen har fogats anvisning med exempel i fråga om dess tillämpning.

Det nya deklarationsformuläret har avsetts skola föranleda en sådan deklARATION av s. k. realisationsvinster, att under C III bleve upptagna vinsterna å samtliga realisationer, som lämnat vinst, utan avdrag för förlust å andra dylika affärer. Detta avdrag har avsetts skola göras under »allmänna avdrag» bland övriga förlustavdrag. Icke desto mindre har under C III den gamla deklarationsformeln »realisationsvinst efter avdrag för förlust under samma år å likartad affär» kommit att kvarstå orubbad. Härigenom öppnas onekligen tillfälle till dubbla förlustavdrag, vilken risk givetvis bör mötas redan i fråga om årets taxering. Då det, såsom ovan erinrats, icke lämpligen går för sig att för denna taxering anskaffa nya formulär, synes nödvändigt, att taxeringsmyndigheternas uppmärksamhet blir fäst på angelägenheten att till

*Deklaration
av realisa-
tionsvinst.*

förekommande av dubbla avdrag i berörda hänseende infordra noggranna specifikationer från deklaranterna i förekommande fall. För sådant ändamål torde böra av Kungl. Maj:t utfärdas cirkulär i ämnet till länsstyrelserna (respektive överståthållarämbetet) med åläggande för dem att låta vederbörande kronoombud och beskattningsnämnder få behörig del av cirkuläret.

Behov av
ändring i
57 § F. K. L.
m. m.

Vid behandlingen av det ovan omförmälda förslaget till ändring i 11 § 2 mom. bevillningsförordningen har utskottet uppmärksammat, hurusom kommunallagarnas bestämmelse (57 §) om arrendators skyldighet att utgöra kommunalutskylder för arrenderad fast egendom möjligen kan bli misstolkad så, att nämnda skyldighet ansåges omfatta jämväl ägarens utskylder för inkomst av fastigheten, en tolkning, som måhända skulle kunna stödjas av det nu ifrågasatta förtydligandet i 11 § 2 mom. av bestämmelsen om arrendators rätt att ensam från sin inkomst av fastigheten åtnjuta det omhandlade avdraget med 5 respektive 6 procent av taxeringsvärdet. Ehuru den berörda angelägenheten egentligen faller utanför utskottets befogenhet, har utskottet icke velat undelåta att i detta sammanhang frambålla behovet av en klargörande omredigering av kommunallagarnas bestämmelse i hithörande avseende.

Under hänvisning till vad ovan anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte:

1) med förklarande, att de med Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 31, framlagda förslag till förordningar om ändringar i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst och förordningen samma dag om inkomst- och förmögenhetsskatt icke kunnat antagas i oförändrat skick, antaga i *bilaga 1* till detta betänkande närslutna

a) förslag till förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst, att gälla vid 1921 års taxering, samt

b) förslag till förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, att gälla vid 1921 års taxering;

2) antaga Kungl. Maj:ts ovan intagna förslag till förordning om undantag i visst fall från skyldighet att meddela underrättelse, varom förmåles i 23 § 2 mom. förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering;

3) antaga härvid i *bilaga 2* fogade förslag till förordning om särskild ändring i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, att gälla vid 1921 års taxering;

4) i anledning motionen I: 49, av herr Sandler, antaga härvid i *bilaga 3* fogade förslag till förordning med särskilda bestämmelser om taxering av vissa barns inkomst vid 1921 års taxering till bevillning; samt

5) hos Kungl. Maj:t anhålla, att vad utskottet här ovan uttalat rörande deklaration och taxering av så kallade realisationsvinster måtte genom Kungl. Maj:ts försorg, på det sätt som finnes lämpligt, skyndsamt bringas till vederbörandes kännedom.

Stockholm den 4 februari 1921.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Bilaga 1.

Förslag

till

**förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910
(nr 116) angående beviljning av fast egendom samt av inkomst,
att gälla vid 1921 års taxering.**

Härigenom förordnas, att 9 § 3 mom. samt 11 och 14 §§ i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst ävensom 3, 4, 7 och 8 §§ av de vid samma förordning fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen skola i nedan angivna delar vid 1921 års taxering lända till efterrättelse i följande ändrade lydelse:

9 § 3 mom.

Till inkomst av *arbete* räknas:

a) inkomst av rörelse eller yrke, såsom:

1:o) av bergsbruk — — — mejerihantering, potatismjölfabriker och dylika näringar, i den mån de icke äro att hänföra till binärningar till jordbruket; penningrörelse — — — ej särskilt nämnd skattepliktig inkomst.

11 §.

1 mom. Vid beräkning av skattskyldigs inkomst nästföregående år *må avdrag icke ske*:

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom eller näring nedlagda kapital; samt

d) för vad som använts — — — kapitalavbetalning å skuld.

2 mom. Däremot *må avdrag ske*:

1:o) vid beräkning av inkomst utav fast egendom:

a) för det genom fastighetsbeviljning beskattade belopp av sex för hundra av taxeringsvärdet för jordbruksfastighet och fem för hundra av taxeringsvärdet för annan fastighet, varav åtnjutits inkomst, varom i 9 § 1 mom. a)—d) sägs, eller för frälseränta; skolande detta avdrag

2 mom. 2:o) a) bevillningsförordningen om avdrag för det genom fastighetsbevillning beskattade, hyresvärdet motsvarande belopp av fem för hundra av taxeringsvärdet å fastighet, som av ägaren begagnats till utövande av sådan verksamhet, varom förmäles i 9 § 3 mom. a) 1:o) och 3:o) bevillningsförordningen.

I övrigt skall — — — levererats till statens kommunikationsverk.

Uppskattning av inkomst utav arbetsanställning, tjänst eller pension.

7 §.

Lön och annan inkomst — — — finna tillämplig.

I avseende å inkomstberäkningen är särskilt att iakttaga, att till taxering skall upptagas allt som i tjänst eller uppdrag uppburits, därunder i begripet även vad som av annan än staten anvisats till bestridande av med tjänsten eller uppdraget förenade särskilda kostnader. Vad som av staten anvisats till bestridande av dylika särskilda kostnader skall däremot icke taxeras.

Vissa avdrag vid inkomstens uppskattning.

8 §.

Vid tillämpning — — — vara tillämpliga, därvid iakttages, att avdrag för värdeminskning å byggnader genom slitning icke är tillåtet.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 (nr 115) om inkomst- och förmögenhetsskatt, att gälla vid 1921 års taxering.

Härigenom förordnas, att i 10 § av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt den punkt i första stycket, som börjar med ordet »försäkringspremier», samt andra stycket ävensom 25 § 1 mom. andra stycket i samma förordning och 1:o) av de vid förordningen fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxerungen skola i nedan angivna delar vid 1921 års taxering lända till efterrättelse i följande ändrade lydelse:

10 §.

— — — — —
försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalats för den skattskyldiges och i förekommande fall även för den andre makens liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring ävensom för pupillförsäkring; dock att avdrag, som nu nämnts, ej må överstiga sammanlagt 200 kronor och ej heller åtnjutas av annan än svensk medborgare som författningsenligt är i riket mantalsskriven.

Avdrag, varom i 9 och 10 §§ sagts, må äga rum endast om och i den mån avdraget hänför sig till inkomst, för vilken inkomst- och förmögenhetsskatt skall här erläggas av den skattskyldige, eller till verksamhet, som av honom här i riket utövats.

25 §.

1 mom. Äkta makar — — — härför.

Skulle i fall, där båda makarna blivit taxerade, avdrag, vartill ena maken enligt 10 § varit berättigad, överstiga dennes inkomst, må över-
skjutande beloppet avräknas från den andre makens behållna inkomst.

Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen.

1:o)

Inkomst. av fast egendom.

7 § 1:o)

— — — —
III. Till inkomst av *skogsbruk* hänföres — — — försäljning av sådana skogseffekter (inkomst av skogsavverkning), dels genom förädling av virke från fastighet, som av honom äges, brukas eller innehaves, så framt förädlingen icke är att anse såsom särskild näring, dels genom upplåtelse av avverkningsrätt — — — nedgått i värde.
— — — —

—————
Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.
—————

Bilaga 2.

Förslag

till

**förordning om särskild ändring i förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117)
om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering,
att gälla vid 1921 års taxering.**

Härigenom förordnas, att 11 § första stycket 2:o e) i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skall vid 1921 års taxering lända till efterrättelse i följande ändrade lydelse:

11 §.

2:o) — — —

e) av styrelse eller likvidatorer för svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag, som under nästföregående år lämnat utdelning till delägarna, ävensom av ekonomisk förening, som under nämnda år lämnat utdelning å insatser i föreningen:

1) i fråga om solidariskt bankbolag, ekonomisk förening och sådant aktiebolag, därifrån utdelning å aktie på grund av lag eller bolagsordning icke får uppbäras av annan än den, som i behörig ordning styrkt sin äganderätt till aktien:

uppgift å delägare eller medlemmar, som uppburit eller ägt uppbära utdelning, uppgående till sammanlagt minst 5 kronor, samt å utdelningens belopp;

2) i fråga om övriga aktiebolag:

enahanda uppgift, som under 1) omförmäles, i den mån ägare av aktie är känd för styrelsen;

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Bilaga 3.**Förslag**

till

förordning med särskilda bestämmelser om taxering av vissa barns inkomst vid 1921 års taxering till bevillning.

Härigenom förordnas, att, utan hinder av vad i 8 § 2 mom. fjärde stycket i förordningen den 28 oktober 1910 om bevillning av fast egendom samt av inkomst ävensom i förordningen den 19 november 1920 med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till bevillning av inkomst stadgas däremot stridande, vid 1921 års taxering till bevillning av inkomst skall iakttagas, att skattskyldig icke må taxeras för barns inkomst, därest denna med minst 20 kronor överstiger hälften av det vid taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt för vederbörande ortsgrupp gällande ortsavdrag; skolande i dylikt fall barnet självt taxeras till inkomstbevillning, samt skattefritt avdrag för båda beräknas, såsom vore de var för sig taxerade till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Anvisning.

Till ledning vid tillämpningen av ovan meddelade föreskrifter torde kunna tjäna följande exempel:

E., som har hustru och två hemmavarande barn under 21 år, är bosatt å ort inom ortsgrupp V. Hans egen inkomst är 2,000 kronor, det ena barnets inkomst 1,000 kronor och det andra barnets 760 kronor. Då ortsavdraget är 1,500 kronor, blir intetdera barnet taxerat till inkomst- och förmögenhetsskatt, varför E. taxeras även för båda barnens inkomst. E:s till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade belopp blir alltså 3,760 kronor, det skattefria avdraget 2,400 (1,500 + 300 + 300 + 300) kronor och det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet 680 kronor. I fråga om taxeringen till inkomstbevillning återigen fyller det ena barnet villkoret att hava en inkomst, som med minst 20 kronor överstiger hälften av ovannämnda ortsavdrag, d. v. s. 750 kronor. Detta barn, vars inkomst är 1,000 kronor, taxeras alltså självt till inkomstbevillning, får ett skattefritt avdrag av 750 kronor och en

till inkomstbevillning beskattningsbar inkomst av 120 kronor. E. däremot taxeras icke till inkomstbevillning för detta barns inkomst, varför hans till inkomstbevillning uppskattade inkomst blir 2,760 kronor. Å andra sidan erhåller E. icke något skattefritt avdrag för barnet, utan det skattefria avdraget blir hälften av 2,100 kronor eller 1,050 kronor och E:s till inkomstbevillning beskattningsbara inkomst 1,180 kronor.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Bilaga 4.**P. M.****till riksdagens bevillningsutskott.**

Utöver de ändringar, som i Kungl. Maj:ts proposition nr 31 föreslagits i förordningarna den 19 november 1920 om ändring i skatteförfattningarna, synas ändringar kunna ifrågasättas även i följande avseenden.

I 10 § bevillningsförordningen, sådan denna lydde före 1920 års ändring, stadgades i fråga om skyldighet att utgöra inkomstbevilning bland annat, att sådan skulle utgöras av svensk medborgare, som icke vore eller borde vara i riket mantalsskriven, för den inkomst han härifrån åtnjutit, samt av utlänning för inkomst av näring, som han här bedrivit, och för härifrån uppburen lön eller pension, skolande utlänning, som på grund av vistelse här i riket för annat ändamål än idkande av studier vore eller borde vara härstädes mantalsskriven, erlagga bevilning jämväl för annan inkomst, som av honom här förvärvats eller härifrån åtnjutits, ävensom för inkomst, som, utifrån införd, av honom här använts. Häremot korresponderade de i 14 § bevillningsförordningen om beskattningssort under g) och h) meddelade föreskrifter, att utrikes boende, här i riket icke mantalsskriven löntagare skulle taxeras för lön från svenska statsverket i Stockholms stad och Nikolai församling samt utrikes boende pensionstagare för pension från svenska statsverket eller allmän inrättning där pensionen utbetalats.

10 § bevillningsförordningen har nu genom förordningen den 19 november 1920 om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående bevilning av fast egendom samt av inkomst ändrats i så måtto, att svensk medborgare, som icke är eller bör vara i riket mantalsskriven, är skyldig utgöra inkomstbevilning endast för den inkomst, han härifrån åtnjuter av fast egendom eller av näring, och utlänning endast för inkomst av här belägen fast egendom eller näring, som här bedrivs, dock att utlänning, som författningenslign är eller bör vara härstädes mantalsskriven, skall erlagga bevilning jämväl för annan inkomst som av honom här förvärvats eller härifrån åtnjutits, ävensom den inkomst, som, utifrån införd, av honom här använts.

Denna ändring har alltså medfört, att endast den, vare sig svensk medborgare eller utlänning, som är eller bör vara i riket mantalsskriven, blir skattskyldig för härifrån åtnjuten lön eller pension. Bestämmelserna i 14 § g) och h) hava emellertid fått kvarstå trots ändringen i 10 §. Då de likvisst torde avse endast sådana personer, som icke äro eller böra vara i riket mantalsskrivna, äro de tydligen överflödiga och synas därför böra utgå.

I 25 § 1 mom. av förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt stadgades före 1920 års ändring:

»Är skattskyldig gift, skall i hans taxering enligt denna förordning inbegripas jämväl hustruns inkomst och förmögenhet; dock att i fall, där hustrun haft inkomst eller förmögenhet, som rättsligen varit från mannens förvaltning undantagen, hustrun skall taxeras härför.

Skulle i senare fallet avdrag, vartill ena maken enligt 10 § varit berättigad, överstiga dennes inkomst, må överskjutande beloppet avräknas från den andre makens behållna inkomst.»

Genom förordningen den 19 november 1920 om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 (nr 115) om inkomst- och förmögenhetsskatt har första stycket i stället erhållit följande lydelse:

»Äkta makar skola taxeras en var för sin inkomst och förmögenhet, dock att i fall, där ena maken haft inkomst eller förmögenhet, däröver förvaltningen rättsligen tillkommer den andra maken, den senare skall taxeras härför.»

Denna ändring sammanhänger med det av 1920 års riksdag antagna förslaget till giftermålsbalk.

Andra stycket av 25 § 1 mom. kom emellertid att behålla sin gamla lydelse, ehuru dess innebörd genom ändringen i första stycket blivit en annan än den ursprungliga. Motsvarande bestämmelse i bevillningsförordningen (8 § 2 mom. tredje stycket) har däremot omformulerats. Då ändring i förevarande 25 § 1 mom. andra stycket tydligen av förbiseende underlåtits, torde sådan ändring nu böra ske och stycket — i överensstämmelse med nämnda bestämmelse i bevillningsförordningen — erhålla följande lydelse:

»Skulle i fall, där båda makarna blivit taxerade, avdrag, vartill den ena maken jämlikt 10 § är berättigad, överstiga hans inkomst, må det överskjutande beloppet avräknas från den andra makens behållna inkomst.»

Stockholm å finansdepartementets lagbyrå den 28 januari 1921.

Carl W. U. Kuylenstierna.

t. f. byråchef för lagärenden.